

93623

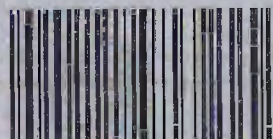
341.9

133569

2
87
4

БИБЛИОТЕКА - УНСС

Инв. №

120000133568

© Дафина Сърбинова, автор

© проф. д.ю.н. Ангел Калайджиев,

доц. д-р Венцислава Желязкова, научни рецензенти

© Дамян Дамянов, дизайн на корицата

БИБЛИОТЕКА

УНСС

ISBN: 978-954-28-4844-8

СОФИЯ

№ 114287

СПОРАЗУМЕНИЯТА ЗА ИЗБОР НА СЪД ПО ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

Дафина Сърбинова

НЕ СЕ ИЗНАСЯ

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	11
УВОД	19
ГЛАВА ПЪРВА	
ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И	
ИЗТОЧНИЦИ НА ПРАВНА УРЕДБА	35
1.1. Правна природа на споразуменията	
за избор на съд.....	36
1.2. Източници на правна уредба	39
1.2.1. Единна уредба на избора на съд	
по граждански и търговски дела в ЕС –	
режимът Брюксел – Лугано	41
1.2.1.1. Регламент № 1215/2012 – основен	
източник на системата	41
1.2.1.2. Луганската конвенция от 2007 г.....	49
1.2.1.3 Съотношение между Луганската конвенция	
от 2007 г. и Регламент № 1215/2012.....	50
1.2.2. Хагската конвенция от 2005 г. –	
глобален режим на споразуменията за избор на съд.....	52
1.2.3. Международни конвенции и актове	
от правото на ЕС в специални области.....	61
1.2.3.1. Международни конвенции,	
част от правото на ЕС.....	61
1.2.3.2. Международни конвенции по чл. 71	
от Регламент № 1215/2012	66
1.2.3.3. Актове от правото на ЕС в специални области.....	80
1.2.4. Двустранни договори с трети държави.....	83
1.2.5. Кодекс на международното частно право.....	88
1.3. Предметен обхват на делата.	
Понятие за „граждански и търговски дела“	90

1.3.1. Предметен обхват на актовете	
от Брюкселско – Луганския режим.....	91
1.3.1.1. Acta iure imperii, acta iure gestionis	
и държавен имунитет.....	92
1.3.1.2. Частноправен характер на правоотношението	97
1.3.1.3. Изрични изключения от понятието	
за граждански и търговски дела – чл. 1, пар. 2.....	101
1.3.2. Предметен обхват на международните конвенции	116
1.4. Международен елемент при избора на съд.....	121
1.4.1. Международен елемент в актовете	
от Брюкселско – Луганския режим.....	121
1.4.1.1. Аргументи в подкрепа на избора	
на чужд съд като международен елемент	123
1.4.1.2. Проблеми при липсата на международен	
елемент извън избора на съд.....	128
1.4.2. Международен елемент	
според Хагската конвенция от 2005 г.....	133
1.4.3 Международен елемент според конвенциите	
в областта на международния транспорт	135
1.4.4. Международен елемент според КМЧП.....	137

ГЛАВА ВТОРА

ИЗБОР НА СЪД НА ДЪРЖАВА

ЧЛЕНКА СПОРЕД РЕГЛАМЕНТ № 1215/2012

и ЛУГАНСКАТА КОНВЕНЦИЯ ОТ 2007 Г.....	142
2.1. Обща характеристика.....	144
2.2. Приложно поле	147
2.2.1. Момент във времето, спрямо който	
се преценява действието на споразумението	
за избор на съд	150
2.2.2. Приложение на Регламент № 1215/2012	
при избор на съд на трета държава	152

2.3. Изисквания към действителността	
на споразумението за избор на съд.....	161
2.3.1. Изисквания към материалната действителност	163
2.3.1.1. Предхождащата уредба	
по Регламент № 44/2001	164
2.3.1.2. Уредбата по Регламент № 1215/2012.....	166
2.3.2. Изисквания към формалната действителност	169
2.3.2.1. Споразумение, сключено писмено; споразумение,	
включено като клауза в общи условия	171
2.3.2.2. Споразумение, сключено устно,	
потвърдено с писмени доказателства	175
2.3.2.3. Форма, която е съобразена с практиките,	
които страните са установили помежду си	176
2.3.2.4. Форма в международната търговия.....	177
2.4. Действие на споразумението за избор на съд.....	180
2.4.1. Характер на споразумението на избор	
на съд – изключително/неизключително,	
реципрочно/едностранно	180
2.4.2. Действие на споразумението	
във връзка с определено правоотношение	190
2.4.3. Действие на споразумението	
за избор на съд към трети страни.....	193
2.4.4. Независимост на юрисдикционната	
клауза от останалата част от договора	202
2.4.5. Действие на споразумението за избор	
на съд по отношение на избрания съд.....	202
2.5. Мълчалив избор на съд при условията на чл. 26.....	207
2.5.1. Приложно поле	208
2.5.2. Основното правило по чл. 26, пар. 1.....	210
2.5.3. Изключения от правилото за мълчаливо	
пророгиране на компетентност	212
2.5.3.1. Изключителна компетентност на съд	
на друга държава членка по чл. 24.....	212

2.5.3.2. Ответник с местоживееене в държава членка не се явява по делото	215
2.5.3.3. Ответник се явява по делото, за да оспори компетентността	221
2.5.4. Защита на по-слабата страна по чл. 26, пар. 2	222
2.6. Споразумение за избор на съд по дела с по-слаба страна	224
2.6.1. Избор на съд по дела, свързани със застраховане	229
2.6.1.1. Разрешени юрисдикционни споразумения при застрахователните договори	232
2.6.1.2. Страни, засегнати от споразумението за избор на съд	236
2.6.1.3. Избор на съд на трета държава. Избор на съд по Хагската конвенция от 2005 г.	239
2.6.2. Избор на съд при потребителски договори	241
2.6.2.1. Разрешени юрисдикционни споразумения при потребителските договори	242
2.6.2.2. Изборът на съд като неравноправна клауза според Директива 93/13/ЕИО	244
2.6.3. Избор на съд при индивидуални трудови договори	251

ГЛАВА ТРЕТА

ИЗБОР НА СЪД СПОРЕД

ХАГСКАТА КОНВЕНЦИЯ ОТ 2005 Г.

АРБИТРАЖНОТО СПОРАЗУМЕНИЕ.

ИЗБОР НА ПРИЛОЖИМО ПРАВО	253
3.1. Избор на съд според Хагската конвенция от 2005 г.	253
3.1.1. Приложно поле	256
3.1.2. Изисквания към действителността на споразуменията за избор на съд	260
3.1.2.1. Споразумения за избор на съд с изключителна компетентност	260
3.1.2.2. Изисквания към формалната действителност	263

3.1.2.3. Материална действителност	265
3.1.2.4. Дееспособност на страните	268
3.1.3. Действие на споразумението за избор на съд.....	270
3.1.3.1. Действие спрямо избрания съд (пророгационно действие)	270
3.1.3.2. Действие спрямо съдилищата, които не са избрани (дерогационно действие)	272
3.1.4. Признаване и изпълнение	277
3.1.4.1. Общи положения – чл. 8.....	277
3.1.4.2. Основания за отказ от признаване и изпълнение – чл. 9	280
3.1.4.3. Предварителни въпроси	284
3.1.4.4. Обезщетения	287
3.1.4.5. Процедура по признаване и изпълнение	289
3.2. Арбитражното споразумение в международния търговски арбитраж.....	291
3.2.1. Понятие за международен търговски арбитраж	291
3.2.1.1. Характер на международния елемент при уговаряне на арбитраж в чужбина.....	295
3.2.1.2. Споразумение за арбитраж в чужбина при промяна на страните по договора, в който е инкорпорирана арбитражната клауза.....	298
3.2.1.3. Забраната по чл. 19, ал. 2 ГПК в контекста на признаването и изпълнението на чуждестранни арбитражни решения по Нюйоркската конвенция от 1958 г.....	300
3.2.2. Принцип на автономността. Приложимо право към арбитражното споразумение.....	303
3.2.2.1. Приложимо право към формалната действителност	311
3.2.2.2. Приложимо право към правоспособността и дееспособността на страните.....	316

3.2.2.3. Приложимо право към материалната действителност	317
3.2.3. Приложимо право към арбитражуемостта	320
3.2.3.1. Уредба на арбитражуемостта в международните конвенции	322
3.2.3.2. Уредба на арбитражуемостта в националното право	323
3.3. Избор на съд и избор на приложимо право	326
3.3.1. Избор на приложимо право към договорните отношения според Регламент № 593/2008	327
3.3.2. Споразумение за избор на приложимо право – материална и формална действителност	333
3.3.3. Предмет на избора	336
3.3.4. Изричен и мълчалив избор на право	341
3.3.5. Частичен избор на право. Момент на избора	344
3.3.6. Избор на приложимо право към вътрешни договорни отношения	346
БИБЛИОГРАФИЯ.....	355